

змогу помітно скоротити чи повністю виключити забруднення природного середовища і забезпечити глибшу переробку первинної сировини.

У системі протиріч регіонального розвитку помітне місце займає протиріччя між інтересами галузі й території. Нарощування потужностей певної галузі промисловості здійснюється, як-правило, у межах регіону, і це спричиняє підвищення техногенного навантаження на його окремі території, на яких утворюються осередки виснаження та деградації природно-ресурсного потенціалу, що не компенсуються природними процесами. Таким чином, у системі державного управління природокористуванням необхідно змішувати пріоритети розвитку галузей на користь територіального управління збалансованим розвитком регіонів. Кінцевою метою такого управління має стати недопущення диспропорцій розвитку галузей промисловості та природно-ресурсного потенціалу територій, на яких вони розміщуються. Розв'язання зазначеного протиріччя має ґрунтуватись на пріоритетному розвитку територій, активному впровадженні ринкових механізмів у використання природних ресурсів, удосконаленні виробничої, соціальної й особливо екологічної інфраструктури, що має сприяти попередженню або послабленню процесів погіршення стану природного середовища регіонів. Перебудова економічних відносин на рівні регіону передбачає, насамперед, оцінку його природно-ресурсного потенціалу та запровадження заходів щодо його ефективного і раціонального використання.

Державне управління природокористуванням повинне здійснюватися територіальними органами влади, на основі загальнодержавних принципів екологічної політики, але з урахуванням того, що на регіональному рівні можуть бути свої цілі і шляхи їх досягнення. Удосконалення механізму державного регулювання природокористування на регіональному рівні набуває особливої ваги в умовах існуючої тенденції децентралізації управління економічними, соціальними і екологічними питаннями розвитку країни. Саме на регіональному рівні є можливим привести у відповідність структуру і масштаби промислового виробництва зі структурою і обсягом природно-ресурсного потенціалу території, визначити пріоритети його використання. Таким чином, удосконалення державного управління в галузі охорони і відтворення природних ресурсів на регіональному рівні повинне відбуватися шляхом уточнення ролі і місця його територіального і галузевого факторів у формуванні основних якісних параметрів довкілля з наданням можливостей місцевим органам влади визначати пріоритетні напрямки охорони та відтворення належних їм об'єктів природного середовища, застосування адекватного потребам регіону економічного та ліцензійного механізмів управління природокористуванням, що передбачало б цільове спрямування коштів на заходи щодо попередження та ліквідації наслідків техногенного навантаження на навколишнє середовище. Управлінські рішення органів державної влади та місцевого самоврядування щодо організації процесу природокористування мають поєднувати в собі територіальні і галузеві інтереси, орієнтувати виробничо-господарську діяльність промислових підприємств і об'єднань, міністерств і відомств на вирішення актуальних екологічних проблем регіонального рівня.

Теодорович Д. О.,

*аспірант Дніпропетровського регіонального інституту державного управління
Національної академії державного управління при Президентові України,
м. Дніпропетровськ, Україна*

ТУРИСТИЧНА ГАЛУЗЬ ЯК МЕХАНІЗМ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Україна посідає одне з провідних місць в Європі за рівнем забезпеченості цінними природними та історико-культурними ресурсами, здатними генерувати значний інтерес у вітчизняних та іноземних туристів. Розвиток сфери туризму і діяльності курортів України в цілому характеризується позитивною динамікою, зростанням кількісних та якісних параметрів в'їзного та внутрішнього туристичного потоку. Але сьогоденні проблеми гальмують цей локомотив соціо-економіко-екологічного розвитку. Сучасний розвиток України має бути спрямований на забезпечення переходу до стабільності та динамічного економічного зростання, враховуючи те, що економіка та суспільство все більше стикаються з новим комплексом змін

існування, зумовлених як внутрішніми факторами, так і впливом світових економічних процесів, глобалізації [1]. На нашу думку, ця необхідність обумовлена важливістю оптимально використовувати специфіку та унікальність внутрішнього потенціалу регіонів для прискорення темпів економічного зростання.

Ми вважаємо, що для того, щоб покращити економічний стан країни потрібно зосередити увагу органів влади на туристичному потенціалі, який на сьогодні є одним з ефективніших галузей та практично не використовується на повну. Функціонування туризму пов'язане з різними галузями народного господарства і тому безпосередньо впливає на рівень життя громадян країни. Основною стратегічною метою розвитку туристичної галузі є покращення життя населення, захист національних інтересів України в даному сегменті ринку. Туристична галузь за своєю специфікою, в більшій мірі, відноситься до ринку конкурентного середовища [2], а отже є реальним інструментом сталого розвитку. Цілями розвитку туристичної діяльності є максимальне збільшення потоку іноземних туристів в Україну, стимулювання внутрішнього туризму, збільшення валютних надходжень та платежів до загальнодержавного та місцевого бюджету. Сталий розвиток регіонів України залежатиме не від того, якою буде влада, а від того, на скільки ефективними та інноваційними будуть програми та тактичні дії щодо становлення стабільності країни по всіх напрямках: економічного, соціального та екологічного. Компетентність та професійність вже давно стоїть на першому місці у інших країнах світу. У наш час необхідно знаходити все нові шляхи вирішення сучасних проблем, дії влади повинні носити інноваційний характер, а органи державного управління та місцевого самоврядування мають розуміти важливість динамічного зростання макроекономічних показників країни в цілому та кожного суб'єкта держави, критична необхідність покращення рівня життя населення, його соціального захисту, збереження природного середовища.

Роблячи висновки щодо вищезазначеного, ми вважаємо, що держава повинна активно втручатися в процес туристичного розвитку тим самим створювати конкурентний ринок туризму України, що дозволить активно залучати зовнішні та внутрішні інвестиційні надходження у бюджет країни. Ми вважаємо за необхідним підвищити рівень усвідомлення населенням країни та органами, що здійснюють регулювання у сфері туризму і діяльності курортів, ролі та значення туризму для соціально-економічного розвитку держави; вдосконалити організаційно-правові та економічні механізми реалізації державної політики у сфері туризму і діяльності курортів та звернути увагу на покращення взаємодії між органами державної влади та місцевого самоврядування в контексті туристичного розвитку. На нашу думку, одним з пріоритетних напрямків забезпечення сталого розвитку країни має бути подолання наявних негативних тенденцій, створення системних та комплексних передумов для сталого розвитку туризму і суміжних галузей економіки, що в цілому стане суттєвою складовою у вирішенні питань підвищення рівня життя населення.

Література: 1. Гонтаржевська Л.І. Ринок туристичних послуг в Україні – Навчальний посібник. – Донецьк: Східний видавничий дім, 2008. – 180 с. 2. Савченко О.Ф. Аналіз тенденцій ринку туристичних послуг в умовах економічної кризи / О.Ф. Савченко, Л.Ю. Писаренко // Вісник Донецького національного університету. – 2009. – Вип. 1. – С. 342-347. (Серія: економіка і право).

Тхор С.О.,

*к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства
Східноукраїнського національного університету ім. В.Даля,
м. Луганськ, Україна*

ТРАНСПОРТНА СИСТЕМА РЕГІОНУ

Стабілізація і розвиток економіки будь-якої країни починається, як правило, з розвитку власної транспортної системи. Основна мета - досягнення рівня розвитку передових країн і інтеграція у світову транспортну систему. Слід підкреслити спрямованість такого розвитку на максимальне задоволення інтересів людини, тобто забезпечення виробничих структур і населення країни транспортними послугами в необхідному обсязі і якості [1].

Найгостріша необхідність розвитку транспортної системи України в даний час обумовлена низкою причин: • економічними реформами, пов'язаними з перерозподілом форм